Anul al 33-lea — 16 August 1936 — CENZURAT — Nr. 19

LIBERTATEA

Foaie pentru săteni și muncitori, întemeiată la Orăștie în anul 1902

Director: Pr. IOAN MOȚA | Apare în fiecare JOI | Abonamentul: pe 1 an 120 Lei; pe 6 luni 60 Lei; pe 3 luni 30 Lei | Un exemplar 2 Lei | Scrisorile și banii se trimit la: București, I Calea Victoriei, 63

INCHINARE
ARMATEI ROMÂNE DESROBITOARE
— 15 AUGUST 1916 — 15 AUGUST 1936 —

Grivița-Plevna — Tisa-Budapesta...

Popoarele cari urcă cu pași răsuntori, grei și siguri, pe treptele istoriei în sus, spre înălțimi, — pot urca așa fericite acele trepte, numai privind ca folag fare, mărețe amintiri din trecutul părinților și strămoșilor lor, adecă totagul farmecat al istoriei lor. Poate fi un popor aruncat vremelnic de o soartă vrăjmașă, în adâncuri de stări dureroase și umilitoare, dar dacă în istoria lui el găsește razim de nădejde, va fi acea istorie pentru el izvor din care va bea întărire și se va mântui!

Neamul nostru românesc a avut, din voia lui D-zeu, noroc de astfel de izvoare întăritoare, a găsit în istoria sa totagurî pe cari sprijinindu-se, să poată păși pe treptele vieții și a istoriei tot mai sus.

Până la războiul neamărului, sufletul românesc se hrănea, în Principatele Unite, din amintirile strălucitoare ale Domnilor lor cu braț de fer ca: Alexandru Basarab, din ale cărui mâini trufașul craiu al Ungurilor, Carol Robert, putu scăpa numai îmbrăcat în hainele servitorului său; Ștefan cel Mare, care prinse la jug pe Polonii înfrânți și ară cu ei Codrul Cosminului, pedepsind lăcomia lor asupra Moldovei și bătu pe Turci în 40 de războaie; — Mircea și Mihai cari călcară sub picioarele lor trufia turcească la Rovine și Călugăreni; — Tudor, spaima fanariților, — și alții ca ei. Iar noi cei din fosta Ungarie, pe lângă gustarea gloriei de mai sus, ne adăpam sufletele la izvoarele întăritoare ale lui Horia și Iancu..

— Veni sorocul liberării Principatelor Unite pe biruințele dela Grivița și Plevna.

Și sufletele românești, ale celor mari, ca și ale celor mici, se hrăniră și se înălțară 40 de ani din poezile și istorisirile despre vitejiile părinților noștri pe câmpiile și redutele dela Grivița și Plevna. Fiecare dorobanț și căciular lua în mintea noastră, mărimi de zmei și lupimi de vulturi! Și au trăit și s'au desvoltat cu folos sufletele noastre din aceste izvoare ale trecutului nostru frumos.

— Veni apoi anul liberării celei mari, 1916. Armiile românești își ridicară din nou pajurile și flamurile... Dar — căzură nespus de dureros înfrânte de puterea copleșitoare a potrivnicului... Sufletele noastre trăiră zile de groază și de desnădejde cumplită...

Atunci ne întrebam speriați: „Doamne, cu ce vom mai ține sufletul în copii noștri de azi încolo, cum l'am ținut până acum cu Plevna, cu Grivița?..." Și ni-se înfuneca înaintea ochilor și ni se negrea zarea... Dar D-zeu nu ne părăsise, ne încercase numai. Căci veniră Mărășiștii și Mărășeștii, nouă Grivițe a războiului nostru mare și greu, iar după o pauză, VENI PLEVNA CEA NOUĂ, dar înzecit mai strălucitoare pentru mândria românească: INTRAREA ARMATELOR ROMÂNE ÎN TRUFAȘA BUDAPESTA ȘI CĂDEREA ACESTEIA LA PICIOARELE DRAPELELOR ROMÂNEȘTI!

O, voi, slăviților Rege Ferdinand și Regina Maria, cari ați dat sufletul din sufletul Vostru copiilor armatelor CA SĂ DUCĂ LUPTA ÎNAINTE și cari, cu îndăiul vostru steinic Ion I. C. Brătianu alăturea, ați privit trecerea armatelor românești cu negrăit avânt, îmbulzindu-se pedeștrașii și călăreții și artileria peste podul de pe Tisa care b buia sub picioarele lor, având în fruntea lor steagurile Țării și în umbra acestora pe marii Generali Presan, Mărdărescu și Moșoiu, — și văzurăți fericiți intrarea acestor armate în trufașa Budapestă a Ungurilor, cari le trimiseră solie de supunere, ba chiar de mulțumire, pentru că le libera cetatea căreia comuniștii lor îi ferecaseră mâinile cu cătușî, — și cari văzurăți bucuria îngâmfatelor ziare maghiare, revenind din Viena, unde se refugiaseră, ca să apară SUB CENZURA ROMÂNEASCĂ..., și câte încă neuitate lucruri ați văzut, —

ce piatră ați răsturnat Voi, Rege, Generali și Steinici, de pe inimile noastre, cari ieri se întrebau îngrijorate: ce vom spune copiilor noștri pe urma acestui război, ce vom scrie în cărțile lor de școală, și din ce ne vom mai adăpa și noi, cu ei, sufletele cele deprinse cu Plevne, Grivițe, Rovine?

Iată cum, prin Voi, D-zeu avu grijă de noi. Că azi avem de arătat copiilor noștri o faptă de mândrie românească, ce întrece și Plevna și Grivița! Le arătăm: INTRAREA ARMATEI ROMÂNE BIRUITOARE ÎN BUDAPESTA și căderea acestei cetăți la picioarele ei!

Iată icoana plină de strălucire căreia ne închinăm noi azi, cu prilejul împlinirii a 20 de ani dela intrarea României în războiu la Sântămăria anului 1916.

De azi încolo stelele istoriei noastre GRIVIȚA-PLEVNA, rămân în urmă, umbrite de alte două nume cari strălucesc ca sori pe cerul istoriei noastre naționale: TISA-BUDAPESTA!

Protopop Ioan Moța

Noi Românii desrobiți

— SĂ CINSTIM ARMATA ROMÂNĂ. — SĂ NE INCHINĂM JERTFEI FRAȚILOR NOȘTRI MUNTENI, MOLDOVENI, OLTENI ȘI DOBROGENI DIN RĂZBOIUL CEL MARE, CÂT ȘI JERTFEI TUTUROR ROMÂNILOR PENTRU ÎMPLINIREA ȚĂRII ÎNTREGITE. — SĂ SLĂVIM AMINTIREA REGELUI FERDINAND I CEL CREDINCIOS ȘI PE M. S. REGINA MARIA, CEA CARE A ÎNȚELES ȘI A IUBIT VISUL NOSTRU DE DESROBIRE. —

In ziua de Sf. Maria se împlinesc 20 de ani dela mobilizarea armatei românești și dela intrarea ei în război împotriva Ungurilor și a Nemților. Acum 20 de ani pe vremea aceasta, oștile românești se strângeau puhoi în apropierea trecătorilor din Carpați, pregătindu-și trecerea în țara românească de peste munte, țară supusă de veacuri dușmanului. Firul unei vieți de robie a noastră a Românilor ardeleni, bănățeni, bucovineni, — fir care se întinsese blestemat și neîntrerupt peste multe veacuri, — a fost tăiat pentru totdeauna în acea noapte de 14 spre 15 August 1916 de către oștelele armatei Românilor liberi.

Să ne oprim o clipă aici. Da, firul acesta a fost tăiat DE CĂTRE ARMATA ROMÂNEASCĂ, de către ea, în rândul întâi. Armatei Românilor liberi, din România mică de atunci, jertfei sfinte a acestei oștiri de frați adevărați, datorăm noi Românii desrobiți, ardeleni, bănățeni, bucovineni și basarabeni, această libertate a noastră.

E bine ca astăzi, după 20 de ani dela începutul marilor jertfe care au sângerat sute de mii de familii muntene, moldovene, oltene ori dobrogene, — aceste cuvinte să fie în stârșit, spuse răspicat. Și să fie spuse de către un ardelean, de către un Român desrobit. Căci prea mult s'a dat uitării de către noi cei desrobiți (mai bine zis de către politicianii noștri cari ei singuri vorbesc mult și neîndreptățiți, în numele nostru când ar trebui să vorbească numai în numele micimii lor sufletești), prea mult s'a dat uitării această sfântă jertfă a fraților noștri liberi. Prea mult s'a uitat acea curățenie de simțire care a ridicat în 1916 întreaga Românie într'o singură sufiare, spre a răsbi peste munți, prin moarte și chinuri, ca să facă bine altora, să ne aducă nouă libertatea. Prea mult acești politicieni ai noștri, regionaliști până mai eri, ridicau în slavă numai Adunarea dela Alba Iulia, arătând-o ca fiind temelia de căpetenie, aproape singura temelie, a desrobirii noastre.

REGELE FERDINAND I

Noi cei desrobiți, eram datori armatei române îndreptarea acestei nedreptăți, a acestei nerecunoștințe. Nu se cuvine desigur ca în asemenea zile sărbătorești, să coborâm sfinția amintirilor scumpe, prin desgropareа păcatelor noastre aducătoare de neînțelegere și certuri. Dar tinerețul din provinciile desrobite, și mai ales tinerețul nostru legionar, nu putea trece cu vederea această purtare a unora dintre părinții noștri, purtare care ne-a îngnit și pe noi tot atât de mult cât și pe frații noștri din fosta România mică. Marile nedreptăți trebuesc astfel îndreptate, în asemenea zile mari, pe față, cu îndrăzneală, cu suflet deschis. Sărbătorind astăzi jertfa armatei române, noi tinerii naționaliști legionari din provinciile desrobite — uniți de atitei și cu bătrânii noștri și cu toți ce nu este stricat de către politicianismul care a pătruns atât de repede și la noi — ne împlinim o datorie la care ne îndeamnă sufletul nostru drept, iubitor de frate și iubitor al unei depline uniri sufletești între toți Românii. Dela această temelie de dreptate, de deplină dragoste și unire sufletească, temelie sub care va sta pe veci îngropată orice încercare de desbinare între frați, — de aci numai, poate să pornească acea clădire nouă a României celei noi visate de ostașii cari mureau acum 20 de ani prin văgăuni și creste de munți. O România a Românilor, a cinstei și a puterii românești în plină floare, o România care astăzi este încă neîmplinită.

Gândul și simțirea noastră care se apropie astăzi cu atâta evlavie de aminirea armatei românești care s'a învrednicit a se însângera și a se mucenici pentru noi, — nu poate uita nici jertfa tuturor acelora cari au suferit și au murit în luptele desrobitoare duse în cursul veacurilor pe întregul pământ românesc. Ne gândim cu aceeași evlavie la Horia și cetele lui de viteji, la Tudor Vladimirescu și os-

(continuare în pagina 2-a)

Petrecere și învățătură

DUPĂ 20 DE ANI...

CEL MAI FRUMOS PARASTAS...

— Înfrățirea tineretului cu morții războiului —

Legea noastră creștinească a rânduit rugăciunile celor vii pentru odihna sufletului morților dragi. Astăzi când se împlinesc 20 de ani dela începutul acelor zile de moarte pe care ni-le-a dat războiul pentru întregirea neamului, — pretutindeni trebue să ridicăm către Dumnezeu asemenea rugăciuni, să facem asemenea parastase pentru odihna sufletului oștenilor morți în războiu.

Dar cel mai frumos parastas îl slujesc astăzi tinerii legionari acolo sus pe crestele Carpaților unde au pornit să strângă oseminitele soldaților care și acum mai zac sub frunzișul pădurilor de pe muntele Susai.

Să ne reaminim duioasa dar adevărata poveste a acestor scumpe oseminte:

Nainte de asta cu 20 de ani, în vara și toamna anului

1916, mii de vieți tinere și de bărbați în putere, au oprit aci, pe crestele Carpaților, năvala austro-ungaro-germană, — căzând aci viteește.

Tineretul legionar al partidului „Totul pentru țară" dorind să zideasca aci o Casă de odihnă peste vară, pentru studentimea creștină și săracă, — cercetând împrejurimile, s'a împiedecat la fot pasul de oasele albe risipite prin acele păduri. A

înțeles ce oase sunt acelea: ale viteților cari ne-au făcut nouă cu putință, a umbla azi liberi pe acele creste de Carpați, cari nainte erau împărțite cu Ungurii... Și au zis atunci bunii tineri: Nainte de a ne zidi nouă celor în viață, o „Casă de odihnă", să facem acestor sfinți părinți și frați ai noștri, ale căror oase zac risipite pe aici, o „Casă de odihnă", un „Mausoleu", în

care, adunându-le din toți munții, să le așezăm cu cinste, — și numai apoi să zidim și pentru noi...

Așa au făcut. Când la sfârșitul lui Iulie, au avut planurile gata și fundamentele scoase, au așezat piatra de temelie a Mausoleului, cu slujbă sfântă și sfințitoare.

Cum la Predeal petrece vara multă lume dintre cărturarii și fruntașii țării, și printre aceia și Inalt Preasfințitul Mitropolit Gurie al Basarabiei, — la sfințirea pietrii fundamentale a sfintei Case de adăpost a oseminteior scumpe, a luat parte și în. Preasfinția Sa. Și Inaltul Ierarh a ținut să rostească un cuvânt la acea sfințire, spunând:

„Dintre toți eroii neamului, acei, ale căror oseminte le avem înainte, adunate din adâncul pădurilor de brad, au fost cei mai nefericiți. Căci timp de 20 de ani, aceste oase albe au trăit în tovărășia fiarelor sălbatece și a păsărilor din pădure...

„Astăzi tinerimea universitară, legată de viața religioasă a neamului și de marile ei pomeniri pentru cinstirea eroilor, — ÎMPLINEȘTE O MARE FAPTĂ DE DREPTATE NAȚIONALĂ, ADUNÂNDU-LE ȘI AȘEZÂNDU-LE ÎNTR'UN MĂREȚ MAUSOLEU (cripță), PE VÂRFUL ACESTUI MUNTE SFINȚIT DE SÂNGELE ȘI VIAȚA LOR!

„Fie ca temelia de piatră pe care o ridicați pe aceste înălțimi apropiate de Cer, să fie altar de virtuți strămoșești, de credință și eroism pentru înălțarea neamului nostru nepieritor"...

Au mai vorbit d. General Cantacuzino-Grănicerul, și alți fruntași, lăudând mișcarea și pe înfăptuitorii creștinescului și patrioticului plan.

Iată dăm aici trei vederi dela această cucernică sărbătoare românească legionară:

Chipul de sus ne arată sosirea unui convoi de lăngi cu oseminte, aduse de legionari din pădurile vecine. Sunt oseminte abea descoperite în ajun și care vin să măreasca grămada celorlalte scumpe rămășițe pe care le vedem în al doilea chip, din mijloc. Alături de grămada de oseminte puse pe un altar făcut în grabă, vedem pe I. P. S. Mitropolitul Gurie, lângă dânsul (cu pălăria în mână) pe Dl General Cantacuzino, iar alături de Dl General este comandantul-legionar profesor Ion Dobre, șeful taberei de muncă de pe Susai. In al treilea chip, cel de jos, vedem pe Inaltul Ierarh și soborul de preoți alături de legionarii care salută trecerea convoiului de lăngi care aducea oseminteie.

Nu vi se pare, iubiți cetitori, că acolo pe Susai legionarii nu lucrează numai la ridicarea unor ziduri, la strângerea unor oseminte, ci, prin fiecare mișcare a lor par'că slujesc la un altar sfânt, slujesc cea mai frumoasă slujbă, cel mai frumos parastas care s'a făcut vreodată pentru odihna sufletului morților noștri dragi?

UNIȚI-VĂ ROMÂNI!

Dar până când atâta ură
Și-atâtea oarbe dușmănii
Să frângă sfânta legătură
Ce ne-a unit pentru vecii?

Vrăjmași cu sufiete barbare
Răvnesc al țării dulce plai
Să sfarme sfintele hotare
Ale lui Ștefan și Mihai...

Ei vor să pună'n jug mașia
Ce-am moștenit-o din bătrâni,
Dar voi ce-ați infrontat urgia
Uniți-vă pe veci, Români!

Uniți-vă, Români, cu toții
Pe sfântul strămoșesc meleag:
Muntenii, Moldovenii, Moții,
O inimă s'avem și-un steag!

Dușmanele porniri să plară,
Să plară negrele nevoi,
Să fie iar belșug în țară
Și țara — leagăn de eroi.

Inalță-ți sfintele drapele
Să fluture sub cerul sfânt
Și cât va fi pământ sub stele
Să fim un suflet și-un pământ.

MIRCEA DEM. RADULESCU
(„Hotarele sfinte")

RĂNITUL

Căzu pe pusta frământată 'n [sânge,
Căzu rănit de moarte,
Gândindu-se la mama care-l [plânge,
La turmele-i de oi, ce-i sunt [departe...

Căzu copilul munților, căzu
In iarba roșe cu atâți de-al lui,
Cari au murit de-atât omor sătul,
Cum moare el acu...

In vaerele-atâtor camarazi,
Moare tăcând al culmilor voinic.
Moare ca 'n umbra codrilor de [brazi
Și nu-i mai cere bietei vieți oimic.

De-odată, cu puterile lui toate,
Se mișcă, se ridică 'nceet în coate
Și stă așa, îngândurat privind,
Insângeratul soare în apus...

. . . . . .

Cu capul luminat de-un calm [nespus,
In pulberea solară acest cioban,
Pare-un superb legionar roman!

ARON COTRUȘ
(„Sărbătoarea Morții")

Noi Românii desrobiți

(Urmare din pagina 1-a).

Iașii lui sătui de jug străin, la lancu și moții lui sătui de șerbie ungurească; ne gândim și la frații noștri cari au trebuit să moară cu sufletul însângerat, luptând în oștirile străine. Ne gândim și la cei cari neiinind aleși de Dumnezeu spre a aduce jertfa deplină a vieții, au adus jertfa altor suferințe: a închisorilor, a sărăciei primite bucuros în locul bogăției câștigate cu trădare de neam; ne gândim la jertfa memorandiștilor, la suferințele atâtor pribegi, deportați ori prigoniți pentru crezul lor românesc; ne gândim la toate batjocurile, nedreptățile și lovitorile suferite în tăcere de către milioane de Români robiți, în curgerea atâtor veacuri. Ne gândim la toate aceste jertfe și suferințe, căci toate împreună au cântărit atât de greu încât a ridicat mânia Cerului care a doborât trei mari împărății nedrepte și ne-a adus nouă marea dreptate împlinită în toamna anului 1918. Dar cunoscând și simțind toate aceste jertfe și suferințe, toate aceste strădanii și vrednicii, am vrut totuși să o spunem, și să o spunem noi cei desrobiți, că cea mai mare greutate în cumpăna istoriei și a dreptății dumnezeești, cel mai mare preț și cea mai de căpetenie vrednicie a avut-o această jertfă a armatei românești din marele război. Căci ea a purtat cea mai grea povară de suferințe și de sânge.

Noi Românii desrobiți ne mai amintim cu recunoștință, la sărbătorirea acestei zile mari, de sufletul acela bun și jertfelnic, înțelept și credincios care a fost Regele Ferdinand, cât și M. S. Regina Maria care a înțeles atât de repede și a iubit atât de mult visul de desrobire care stăpânea toate sufletele românești. Și mulțumim lui Dumnezeu că ne-a dat un asemenea Rege și o astfel de Regină pentru a ne fi călăuză și ajutor în vremuri când se hotăra, pentru veacurile viitoare, soarta poporului românesc.

Ion I. Moța.

Din război...

Baionetele scăpiră, fiind puse la armă, mușchii tuturor se încordară, căștile franceze-turtă bine apăsate pe cap, și plutonul ieși deodată de-asupra dărâmăturilor cu subloco-tenentul Ecaterina Teodoroiu în frunte.

Armele inamice răzniră, mitralierele răncănîră, dar într'o clipită plutonul ajunsese în liniile dușmane...

Fu un moment de înmărmurire!

Celebrul „ura!" răsună plin de curaj, sgomotele înfundate se amestecau cu șipete și vaete și Nemții înebuniți își făceau semnul crucii, fugind.

Erau îngroziți și goniți, se duceau să răspândească groaza în trupele de rezervă.

Plutonul ocupă o nouă poziție și în liniștea ce se făcea în linii, ochii cercetători căutau pretutindeni...

Apoi fiecare din cei rămași în pluton se repezi în direcții deosebite și începu să caute printre dărâmături, prin gropi și pe alurea.

Era fiecare cu sufletul strâns și nici unul nu îndrăznea să-și mărturisească bănuiala.

Când un flăcău voluntar veni cu ochii plânși și piepul sufocat și grăi:

— „Ne-a murit Duduia".

Atunci fu ca o lovitură de trăznet!

Picurară lacrimi din ochii buni, ce nu mai plânseseră de mult, strânseră pumnii bătătorii de muncă și urmară pe vestitor în tăcere.

In luminișul de pădure, pe singurul loc cu iarbă verde ce mai rămăsese, zăcea în sânge comandantul plutonului, Ecaterina Teodoroiu.

Dar vestea morții ei cutreeră tot frontul, sufletul ei ce se răspândea în univers, bătu în fiecare lupătător și o'dindu-i în luptă, ne aduse victoria.

* * *

Nimeni nu-și putu da seama atunci de marele suflet ce ne părăsise, cu toate că toți plânseră amarnic.

Nici n'ar fi putut nimeni!

Ca și bătălia dela Mărășești-Oituz, persoana Ecaterinei Teodoroiu va fi nu mai mult mai târziu considerată în orbitoarea ei lumină, va fi scrisă în cartea de aur a neamului și pomenită cu evlavie de generațiile viitoare.

(Din cartea „Lupta dela Mărășești" de V. SERDARU).

REDACȚIA noastră e la Oraștie.
ADMINISTRAȚIA e la București.
Toate scrisorile, banii și manuscrisele se vor trimite pe adresa următoare:
Ziarul „LIBERTATEA" I. Moța
Calea Victoriei 63, București, I.

Ştiri din lume

Naţionaliştii din Spania merg din biruinţă în biruinţă

— Madridul e ca şi cucerit. — Trupe naţionaliste din Africa au trecut în Spania. — Sălbăticiile comuniste. — Toţi miniştrii Spaniei din străinătate au trecut de partea răsculaţilor. — Vapoare de război nemţeşti alături de răsculaţi. —

Naţionaliştii din Spania care, împreună cu armata, s,au răsculat împotriva guvernului comunist al Spaniei, merg din biruinţă în biruinţă. Cu toate că s'a adeverit încă ştirea publicată de ziare acum câteva zile, că Madridul ar fi fost cucerit (ştire dată şi de noi în numărul trecut), totuşi acest oraş, capitala ţării, este atât de încercuit de către naţionaliştii încât căderea lui este foarte apropiată. Până şi izvoarele de apă ale oraşului, au ajuns pe mâna răsculaţilor carl pot tăia de acum oricând apa silind pe comuniştl să se predea chiar şi numai din lipsa apei. Războiul merge mai încet decât ar putea să-l deslănţue armata naţionalistă răsculată, deoarece aceasta vrea să cruţe oraşele şi marile lor comori, biserici, clădiri, de pustifirea bombardamentelor prea puternice. Totuşi zilnic se dau lupte mari, care toate se isprăvesc cu biruinţa naţionaliştilor.

Zilele acestea au început a trece multe mii de soldaţi spanioli din Africa (unde Spania are colonii) spre a întări armata răsculată din Spania. Toate aceste oşti se apropie acum tot mai mult de Madrid, de care nu le mai desparte decât vre-o 30—40 de kilometri.

O altă dovadă despre apropiata biruinţă deplină a naţionaliştilor este şi în faptul că toţi miniştrii şi consulii Spaniei din ţările străine, au vestit că ei părăsesc guvernul bolşevic şi sprijină noul guvern al naţionaliştilor revoluţionari. Aşa a făcut şi ministrul Spaniei dela Bucureşti. Arde moara comunistă din Spania...

Pe măsură ce naţionaliştii cuceresc cele din urmă oraşe stăpânite de bolşevici, se descopăr grozăviile neînchipuite săvârşite de către comuniştl. Au făcut ca în Rusia: au aprins şi dărâmat biserici, au ucis călugării şi călugăriţele creştine, ba într'un oraş s'au dus în cimitirul unde erau îngropate maicile unei mănăstiri creştine, le-au desgropat şi le-au adus în oraş, unde le-au aşezat osemintele prin colţurile străzilor, în semn de spurcare şi de bătae de joc. Atât de mult urăsc comuniştii pe Domnul Cristos, încât nu pot suferi nici în mormânt pe aceia cari L-au slujit o viaţă întreagă.

Dar pedeapsa cerească bate la uşă. Iată, sunt tot mai multe dovezi că răsculaţii naţionaliştl din Spania sunt ajutaţi de celelalte ţări naţionaliste. După ce s'a dovedit că Italia a trimis zeci de aeroplane de război pentru a ajuta pe răsculaţi, acum s'a vestit că două vapoare de război nemţeşti au venit la Ceuta, un port la mare care este stăpânit de cei răsculaţi, iar acolo ofiţerii nemţi s'au dat jos şi au făcut o vizită de prietenie oştirii spaniole răsculate. De bună seamă nu s'au dus cu mâna goală, ci au dus bani, arme, şi alte ajutoare. Spaniolii bolşevici, văzând asta, au început să omoare pe nemţii cari se aflau în cele câteva oraşe pe care le mai stăpânesc. Iar acum se vesteşte că guvernul german, în urma acestor omoruri săvârşite asupra supuşilor săi, a trimis alte mari vase de război spre Spania, spre a ocroti pe supuşii săi şi desigur şi pe răsculaţi.

Biruinţa naţionaliştilor este deci foarte apropiată.

—oxo—

Comuniştii doboraţi şi în Grecia

Aşa cum lucrează cârtiţa (sobolul) de sub ascuns, sub pământ, nevăzută de nimeni, tot aşa a lucrat şi comunismul care, precum se dovedeşte acum, credea că va putea pune mâna curând pe toate ţările din lume. Dar norocul este că nu toate ţările sunt atât de îngăduitoare şi de neprevăzătoare ca Franţa. Căci iată, după biruinţa socialistă din Franţa, a urmat biruinţa naţionalistă din Belgia (a partidului fascist „Rex"), iar Spania se scutură acum de cele din urmă rămăşiţe de bolşevism. Mai nou şi în Grecia se întâmplă la fel:

Se vesteşte din Grecia că acolo Regele ţării a trebuit să trimită parlamentul la plimbare şi să facă o aşa zisă dictatură, adică stăpânire naţionalistă puternică, sprijinită pe armată şi pe poporul ţărănesc, — deoarece comuniştii pregăteau o lovitură spre a pune mâna pe puterea statului. Iar cum într'o ţară de vorbărie goală nu se poate pune stavilă puternică comunismului, a trebuit să fie trimis la plimbare parlamentul, căci deputaţii, tot vorbind şi afaceri făcând, împiedecă pe cei dornici să apere ţara şi sprijinesc pe cei cari o destramă.

Astfel, Regele Greciei, cu prim-ministrul Metaxas. a pus căluşul în gura comuniştilor, le-a luat puterea politică prin aceea că de acum, fără Parlament, nu mai au comuniştii deputaţi (căci aveau mulţi) şi astfel cuiburile de uneltire şi de boală vor putea fi în curând stârpite din toată Grecia.

Numai la noi în România nu se gândeşte guvernul să stârpească cuiburile comuniste adunate în jurul ziarelor jidoveşti ale lui Pauker, ba se îngădue chiar comuniştilor să defileze prin Bucureşti cu pumnul ridicat spre cer, aşa cum au făcut cu prilejul manifestaţiei naţional-ţărăniste!

Noroc că veghează legionarii.

Neliniştea Franţei

La 30 Iulie, guvernul Franţei — — — — — — — — — — — — — — — — — — — căci este şi o Franţă cu tricolorul în piept), — fiind întrebată de unii alţii despre ţinuta ei faţă de Spania, în care corabia comunismului e rău bătută de valuri şi gata să se scufunde, a răspuns — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Ştiri din ţară

Partidele „politice" tot îşi mai întind mâna după „mila" străinului?

— Descoperirile dlui Vaida despre partidul Mihalache-Madgearu-N. Lupu. —

De când purtăm şi noi o peană românească în mână şi stăm de vorbă cu fraţii noştri ţărani, tot aceea am propovăduit: Să trăim noi în de noi, fără a ne amesteca cu străinii în treburile noastre de viaţă, — căci acel amestec se slăreşte totdeauna cu rău şi cu ruşine pentru noi!

Norocul nostru că poporul nostru aşa trăieşte, prin firea sa, prin felul său de a fi, — şi de aceea ne trăieşte neamul prin popor. Şi printre căruranii noştri cei mai mulţi sunt la fel, — dar avem „bărbaţi politici", aldulască-i D-zeu, cari aleargă cu limba scoasă şi cu mâna întinsă după străini, chiar după cei mai răi, uitându-se la pungile lor...

Dl Dr. Alex. Vaida ţinând de curând o vorbire la Dej, a descoperit pe unii din fraţii noştri cei mai rău bolnavi de boala aceasta... D sa deschide ochii mulţimii care-l ascultă, asupra faptului că anumite partide politice româneşti, sunt sprijinite cu bani (finanţate) de streini, ca să-şi facă „propaganda" (care nu poate fi decât şi pe placul lor, a celor ce le „finanţează"...) şi spune:

„Am întrebat şi întreb din nou pe domnii dela conducerea Partidului Naţional-ţărănesc (cu Mihalache-Madgearu-Dr. Lupu): **de unde au avut 20 de milioane lei** ca să le cheltuiască în alegerile din Mehedinţi, Hunedoara şi Suceava? Căci negreşit aceşti bani n'au fost luaţi din pungile dlor Madgearu, Popovici sau Romulus Boilă, CI DELA MINORITATEA JIDOVEASCĂ, finătoarea bănetului din ţară.

„In asemenea împrejurări aceşti domni (deşi îşi spun ca steag pe Mihalache în frunte) nu mai pot vorbi despre „democraţie" (adecă de politică făcută pentru binele poporului), nici despre slujirea libertăţii prin mişcarea lor (când îşi au mâinile legate cu lanţurile de argint ale iudei); nici de legătura lor cu naţia românească, ei, cari pentru nişte mizerabile voturi, au legat înţelegere cu comuniştii la Hunedoara (Deva).

„Apoi să ştiţi bine toţi, că acest sprijin (cu bani) **nu este aşa de dragul ochilor acestor domni**, ci, pentru răsplătirea lui (a aceluí sprijin cu arginţi) d. **Mihalache va trebui să plătească la vremea sa ÎNSUŢIT** (când va ajunge la putere!..)

*

Ai auzit, fraţele meu ţăran, ce îţi spune un om care a stat ani de zile între acei domni şi le ştie tainele... A stat între ei, a văzut ce fac, şi pentrucă i-a văzut aşa dându-se în coate cu acei streini răi, i-a părăsit. Nu fiecine, ci d. Dr. Vaida îi descopere pe „ţărăniştii" lui Mihalache—Dr. Lupu, că cerşesc „sprijinul" streinilor, pentru ca atunci când vor fi la putere, să le „răsplătească" însuţiţi, prin aceea că-i lasă să înşele şi jefuie statul după plac...

Iată cum se dovedesc de prea adevărate toate cele ce noi vi le-am spus de zeci de ori prin ani şi ani.

De aceea, deschideţi-vă ochii şi aleageţi-vă oamenii pe cari să-i sprijiniţi în viitor cu voturile voastre, care ele îi ridică sau îi pot opri dela puterea de care se arată nevrednici.

Pr I. M.

OMORÂT de comuniştii

— Alţi doi greu răniţi. —

— — — — — — — — — — studentul Gregor Gheorghe dela Cernăuţi, care se plimba prin parcul oraşului în seara zilei de 5 August, împreună cu câţiva elevi de liceu. O bandă de comuniştii **TOŢI STRĂINI**, (doi jidani şi 2 ucrainieni) şi anume fraţii Ignat şi Eduard Vagner şi ucrainienii Isidor Cosman şi Eugen Pezluc, s'au ascuns în nişte tufişuri înfunecoase, iar când tineriii — — au trecut pe acolo, fără a face nimănui nimic, au sărit comuniştii în spatele lor şi i-au tăiat cu cuţitele şi cu o baionetă. Studentul — — Gregor Gheorghe a căzut mort pe loc, iar elevii Traian Nervati şi Ghervase au fost răniţi greu de cuţitele înfipte în spate.

Nu putem scrie deocamdată mai mult. Veţi înţelege de ce.

Cum s'a făcut nu ştim dar, fiind prinşi ucigaşii şi duşi la Tribunal, unul din ei, jidanul Wagner, cel mai vinovat, a căzut pe fereastra Tribunalului, dela rândul al 3-lea, şi a fost dus pe moarte la spital...

Citiţi, Răspândiţi, Sprijiniţi, „LIBERTATEA", cea mai veche gazetă pentru popor

Alte tabere şi şantiere legionare

LA STREIU (JUD. HUNEDOARA) — O BISERICĂ

Din vreme ce biserica pe care o ridică legionarii din jud. Hunedoara în com. Tămăşeşti este aproape gata (în curând vom da vederi dela Tămăşeşti), iată că se porneşte toţ în acest judeţ o altă mare tabără pentru zidirea unei biserici în com. Streiu, lângă Călanul lui Auşnit, din plasa Haţeg. S'a început lucrul la cărămizi. Iar anul viitor va începe ridicarea ziduriior. Auşnit, jidanul şi mândrul ginere al D-rului Pordea, e numai la doi paşi cu fabricile lui dela Călan, din care scoate grele milioane de pe spinarea poporului muncitor, dar nu s'a gândit să facă asemenea aşezăminte de folos obştesc. Pentru el muncitorul e bun numai să robească în fabricile lui. Iată a trebuit să vină legionarii spre a face biserică în Streiul cel atât de apropiat de Călan.

*

LA VADU-PAŞII (JUD. BUZĂU) — O CASĂ LEGIONARĂ

Sub conducerea comandantului-legionar Stelian Teodorescu s'a început munca în această tabără în ziua de 6 Iulie, făcându-se până acum, de către legionarii ţărani, muncitori, studenţi şi cărturari, aproape 20.000 cărămizi, pentru o casă legionară care să adăposteasca conducerea din acest judeţ a organizaţiei legionare. Au lucrat şi echipe de noapte. Iar la 20 Iulie s'a ţinut o sfântă slujbă de sfinţire, de către păr. Burducea, şi diacon Braţu. Nu a ţinut nimeni nici o cuvântare, căci era prea frumoasă CUVÂNTAREA MUTĂ a muncii înfăptuite.

LA IGEŞTI (JUD. STOROJINEŢ) — O ŞCOALĂ ŞI O CASĂ PENTRU O FEMEE SĂRACĂ

Cuibul de legionari „Ştefan cel Mare" din această comună, sub conducerea şefului său Iordache Zaveliţă, a pornit în luna Mai la munca pentru zidirea unei şcoli. S'au făcut până acum 25000 cărămizi. In acelaş timp a fost zidită o casă pentru o femee foarte sărăcă, pe locul de 10 prăjini dăruit de legionarul Pahonie Piţu. Locuitorii din sat şi din comunele vecine au venit şi ei în ajutorul cuibului de legionari, şi-i inconjoară cu toată dragostea şi însufleţirea lor.

*

IN SATUL MOŢESC VALEA BARNEI-MOGOŞ (JUD. ALBA) — O BISERICĂ REPARATĂ

Bieţilor moţi din acest sat sărac, li-se prăbuşea biserica pe ei. Şi nu-i ajuta nimeni. Atunci au rugat pe Dl Dr. Ilie Colhon, şeful legionarilor din jud. Alba să le vină în ajutor. Legionarii au sărit îndată la lucru iar azi biserica înnoită stă dovadă despre puterea legionarilor şi despre dragostea lor pentru poporul sărac. Conducerea taberei a avut-o profesorul legionar Vasile Hanu.

*

LA SOARŞ (J. FĂGĂRAŞ) — O TROIŢĂ PENTRU MORŢII DIN RĂZBOI

In comuna aceasta 5 legionari şi anume: Vasile Brudea, Petru Brudea, Dionisie Turcu, Crişan Sufeică şi sasul Mihail Martini, au pornit să ridice o troiţă în amintirea soldaţilor morţi în războiul pentru întregirea neamului. In 4 săptămâni au isprăvit-o, căci lucrau cu avânt şi dragoste. In ziua sfinţirii acestei frumoase cruci, cântarul Instrăinaţ Raita Aurel şi cu viteazul şef de post, după ce zile dearândul au pus pe felul de pledeci, au venit la locul slujbei şi stăteau mut departe vorbind şi râzând de batjocură, şi spunând cuvinte murdare. Saşii din comună, veniţi şi ei la serbare, au putut vedea, spre ruşinea noastră, că aceşti slujbaşi îşi bat joc de o cruce ridicată pentru odihna sufletului viteajilor cari au făcut România Mare. Ce ajuns Saşii din România mai cuviincioşi faţă de românii decât slujbaşii ţării. Dar se vor schimba aceste vremuri.

— — — — — — — — — —